

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimit.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenföld & Emerich Loesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelka Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, In Hamberg: Marolyi & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seră germană pe o colônă 8 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială.
 RECLAME pe pagina a 8.a o seră 10 or. s'au 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 80, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. s'au 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 4.

Brașov, Miercuri 6 (18) Ianuarie.

1899.

Din cauza s-telor s'erbători ȋiarul nu va apăre până Vineri s'era.

1898—1899.

II.

Dacă a mai fost lipsă de probe nouă despre incorigibilitatea celor, cari conduc destinele statului ungar, atunci anul trecut ni le-a dat cu prisos. La aparițiunile triste deja amintite, cari denotă cea mai cumplită ostilitate față cu națiunile nemaghiare și cu cauza lor de drept și de libertate, s'a mai adaus și alta mult mai tristă, fiind-că dovedesce, că acea incorigibilitate, acea pătimașă îndărătnică are cele mai sigure prospecte de a-se păstra și în cugetele și faptele tinerei generațiuni maghiare.

Crescerea, ce i-s'a dat acesteia, își aduce r'odele funeste: intoleranța și ura de rassă, împreunate cu esagerarea spre care înclină junetea.

Postul rector al universității din Budapesta își pusese în gând, ca prin apeluri pline de cuvinte dulci, ademenitoare, adresate tinerimei nemaghiare, să o îndemne pe ac'asta a fraternisa și a-se împăca cu tinerimea maghiară. El cerea dela tinerii noștri, ca cu entuziasmul lor jun și nealterat de pasiunile luptelor ȋilnice, să se ridice la înălțimea patriotismului modern maghiar și să se simtă una cu tinerimea maghiară.

Nu-i așa, că cerea mult, prea mult rectorul universității din Budapesta, când îndemna junimea noastră să intre alături cu junimea ungară în „Liga națională maghiară“ („Nemzeti szövetség“), între ai cărei inițiatori d'ensul ocupa un loc de frunte? Nu-i așa, că pe tinerii unguri îi cruța mult, prea mult, când în schimb pentru frățietatea cu Românii nu le cerea nimic, nici măcar atât, ca să se înalte peste

pasiunile luptelor ȋilnice, de cari erau atât de mult cuprinși?

Și totuși acea junime maghiară a fost nemulțamită cu el și cu veleitățile lui de fraternizare, ér în cestiunea serbării ȋilei de 11 Aprilie a luat chiar o poziție ostilă față cu rectorul.

La Oradea-mare s'a putut vedé, de ce era capabilă tinerimea studiosă maghiară în raporturile cu colegii români. Discipulii au întrecut pe dascălii lor și scenele urite și odiose de s'elbătăciă a simțurilor, ce s'au petrecut în acest oraș, între zidurile Academiei de drepturi și în afară de ele, vor rămâne în istoria timpului de față ca un exemplu îngrozitor al aberațiunilor unui popor sistematic ațitat și dus în r'etăcire de conducătorii săi asupra adevăratelor sale interese de pacinică conviețuire cu poporele conlocuitoare.

Ceea ce a p'ecăuit junimea maghiară din Oradea în contra simțului de umanitate și de dreptate, în contra sântenei simțului de colegialitate, nu este numai opera ei. Autorii intelectuali sunt cei ce conduc politica de sistematică suprimare a vieții naționale românesce în acest stat. Responsabili sunt cei ce se gândesc ȋi și nopțe numai la aceea, cum să stirpescă din țără ori ce simț național românesc; responsabili sunt cei ce cheltuesc mili'onele cetățenilor contribuabili pentru a ridica numai și numai școle maghiare, cari să servescă ca întărituri pentru a purta r'ăsboiul de esterminare în contra învățământului național românesc; responsabili sunt aceia, cari au oprit pe Românii de a-și serba până și memoria celor mai mărețe momente din istoria redeșteptării lor, cum a fost marea adunare națională dela 1848, care în scrierile tuturor istoricilor veacului ocupă o pagină de onore pentru poporul român.

Contrastului între ac'astă poli-

tică dușmănosă, ce se p'ortă înăuntrul Ungariei în contra existenței naționale a Românilor și se p'ortă, cum vedem, cu atâta inverșunare, și dintre politica esteri'oră impusă monarchiei noastre de adevăratele ei interese, i-s'a dat cea mai viuă și convingătoare expresiune în delegațiunea austriacă, în Maiu 1898. Românul bucovinean, baronul Vasilco, adresându-se ministrului de externe, contelui Goluchowsky, a semnalat pericolul, ce se p'ote nasce pentru interesele monarchiei, dacă guvernul unguresc va persista în atitudinea sa ostilă față cu Românii din Transilvania, Bănat și Țera ungarăscă. Se p'ote ușor întempla, ȋise el, ca guvernul să se schimbe în România și atunci „greșelile“, ce se comit din partea guvernului unguresc să turbure bunele raporturi ale monarchiei noastre cu statul român vecin.

Afirmarea, ce a făcut'o numitul delegat cu ac'asta ocasiune, că politica guvernului unguresc față cu naționalitățile stă în contradicere cu politica esteri'oră a monarchiei, a produs mult sânge rău în tabăra contrarilor noștri, dér a luminat de minune situațiunea încălțită și turbure, în care se află poporul român de dinc'oce și de dinc'olo de Carpați în mijlocul constelațiunii generale politice de astăȋi.

Tăcerea, cu care a întempinat ministrul de externe austro-ungar espunerile delegatului bucovinean, a fost mult semnificativă, și ac'asta nu atât pentru nemulțămirea, ce a causat'o adversarilor noștri, cât mai mult pentru rolul însemnat, ce l'a jucat acest diplomat austriac într'un lung șir de ani, ca ministru plenipotențiar în Bucuresci și mai pe urmă ca ministru de externe, în politica monarchiei relativă la cestiunea română și la stabilirea bunelor relațiunii cu statul vecin român.

O jertfă a intoleranței maghiare.

Faptul, că tinerul academic român Lucian Bolcaș a fost eliminat din toate școlile superioare unguresci, este un eveniment prea grav, ca să nu revenim asupra lui.

Prin ce ș'a contras Bolcaș mânia neimpăcată a profesurii și studențimei maghiare dela academia de drept din Oradea mare?

La începutul anului școlastic, Lucian Bolcaș a ținut — cu ocasiunea unei întruniri a tinerimei noastre academice dela Oradea — un discurs, în care îndemna pe colegii și frații săi români să-și iubescă limba și naționalitatea, și însuflețit de ac'asta iubire, să păzescă comorile scumpe moștenite dela străbunii.

Scim, că în urma ac'asta în sinul tinerimei maghiare din Oradea s'a produs mare agitațiune și cu s'elbatecă furie au pus la cale demonstrațiunii scandalose în contra tinerimei române, dér mai ales în contra lui Bolcaș. Terorismul esercitat pe calea ac'asta a avut efect. Rectorul Academiei a tras la răspundere pe tinerul nostru, éră față cu soții săi români la prelegeri a insultat cele mai gingașe sentimente românesce ale lor. Intr'aceea ȋiaristica maghiară debută cu fel de fel de scornituri m'arsave despre „comploturi“ și „conjurațiuni“, ce s'ar țese înăuntru și înafară în contra statului maghiar de cătră tinerimea română academică de pe la universități. Guvernul unguresc a fost provocat să ia cele mai severe m'asure de „apărare“ și prin rectorii universităților și academiilor din țără să urmărescă pretinsa mișcare dușmănosă a tinerimei române.

Incuragate și impintenate de g'ona, ce s'a pornit în presa imorală șovinistă, nobilele v'lăstare arpadiane din Oradea au arangiat o demonstrațiune monstră în contra lui Bolcaș, pe care l'au întempinat cu ouș clocite și cu huidueli, când a eșit dela Academia, unde a fost citat și ascultat de comisia profesorilor, pe motiv de „agitațiune“. A urmat p'ărăsirea cursurilor de prelegeri din partea tinerimei române din Oradea, care prin trei reprezentați ai

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

O carte profetică.

În contemplațiunile noastre de anul nou am făcut amintire de o carte, care a fost mult cetită între Români la 1848 și în Ardeal încă cu câți-va ani înainte de 1848.

Ac'astă carte era scrisă de preotul și filosoful frances A. F. de Laménais. Ea apăru în Franca la 1834 sub titlul: „Paroles d'un croyant“ (Cuvintele unui credincios.) Puterea și însemnătatea acestei cărți pe acele vremuri se dovedi prin aceea, că toate guvernele o opriră, ér Papa o afurisi.

Intr'un târȋiu cartea lui Laménais ajungând și în Ardeal, ea f'u tradusă de I. Mani în Blășiul pe la 1842 și circulă în manuscrise printre Români din mână în mână.

La 1848 „Cuvintele unui credincios“ au fost traduse în românesce de „Un che- novit din Mânăstirea Némțului“ și tipărite în tipografia Conainig în Bucuresci.

Cu citate din ac'astă carte erau spicuite vorbirile tinerimei noastre la 1848. Cu deosebire f'u întrebunțat un citat dela Laménais în proclamația, cu care tinerimea însuflețită chemă poporul la Blășiul, la marea adunare națională.

În „F'oiă pentru minte inimă și literatură“ au fost reproduse precuvântarea și câteva capitule din cartea amintită sub titlul: „O carte profetică din v'ecul nostru“. Introducerea în „F'oiă“ se începe cu cuvintele: „Care este acea carte profetică, ce scutură puterile despotice din temelii? Aceea este „Cuvintele unui credincios etc.“

Va fi, credem, de interes pentru cetitorii noștri de aȋi, dacă vom reda acum, după cinci-șeci de ani, unele părți din ac'astă interesantă și însemnată carte, care în acea epocă de redeșteptare și regenerare a esercitat o influență atât de puternică asupra spiritelor pe tot continentul european și le-a însuflețit la luptă pentru libertate.

Étă precuvântarea la „Cuvintele unui credincios“, după cum a apărut în „F'oiă pentru minte inimă și literatură“ nr. 33 dela 1848:

Cătră popol.

Ac'astă carte a fost făcută mai mult pentru voi: vouă o închin. Fie ca în mijlocul atâtor necazuri, ce vă împresoră, atâtor dureri care vă apasă, fără nici un r'epaus să vă p'otă însufleți și mângăia puțin.

Voi, care purtați sarcina ȋilei, așii voi ca să p'otă fi pentru bietul obosit suflet al vostru, ceea-ce este în amiaȋi, în mijlocul unei holde, umbra unui copaci cât de ticălos ar fi, pentru acela care a muncit totă dimineața sub arȋet'orele raze ale s'orelui.

Voi trăiți în timpri cumpliti, dér acești timpri vor trece. După asprimă iernei, prevedința aduce un timp mai st'emp'erat, și păs'erica binecuvinteză prin cântările sale mâna cea făcătoare de bine, care i-a adus căldura și imbelșugarea, și pe tovarășa ei și dulcele ei cuib.

Sperați și iubiți. Speranța îndulcesce toate, și dragostea face toate lucrurile putinciose.

Intr'acest minut sunt omeni, care sufer mult pentru căci v'au iubit mult. Eu, fratele lor, am scris povestirea de cele ce ei au făcut pentru voi și cele ce s'au făcut împotriva lor din pricina ac'asta; și când silnicia se va învechi de sineși atunci le voi publica, și voi le veți ceti cu lacrimi mai puțin amare, și veți iubi pe acei omeni, care v'au iubit așa de mult.

Acum de așii vorbi de dragostea lor și de pătimirile lor, m'ar arunca împreună cu d'ensii în temniță.

M'așii cobori acolo c'o mare bucurie, dacă ticăloșia voastră ar puté fi oreși-ce ușurată; dér n'ați dobândi nici o ușurință*); de aceea trebuie să așteptați și să rugați pe Dumnezeu, ca să scurteze isпита.

Acum sunt omenii cari judecă și lovesc, curând va judeca El. Fericit cel ce va vedé dreptatea lui.

*) Fiă de învățatură mare acelora, cari de vin martiri fără timp, fără a fi siguri, că martiriul lor va fructifica. — Red. (Notă apărută în „F'oiă“ nr. 33 din 1848).

săi, a declarat, că vedându-se amenințată în siguranța ei personală și morală, nu mai poate cerceta cursurile, până când ordinea la Academie nu va fi restabilită.

Cu toate avertisările superiorului Academiei, tinerii maghiari continuă a brusca și insulta pe colegii lor români. Ba au început să amenințe cu nouă demonstrațiuni, decât ministrul nu se va grăbi cu aducerea sentinței în cauza lui Bolcaș. Ei cereau în gura mare *eliminarea* „păcătoșului“ dela Academie. Atât de mare fu terorismul exercitat de tinerimea maghiară, încât academiile române — cari reluseră cercetarea cursurilor — s'au vădit siliți a declara, că numai armați pot să cerceteze prelegerile.

În tot timpul aceste acte de investigație în contra lui Bolcaș steteau la ministrul de culte și instrucțiune publică Wlassics, căruia i-s'au fost trimis, ca pe baza lor să aducă sentința. S'a întâmplat însă, că Bolcaș a luat parte la Congresul internațional studențesc din Turin, unde a fost ales vice-președinte. Faptul acesta i-a iritat și mai mult pe șovinisti, ei începură să strige din non după vindictă.

Ceea-ce au cerut li-s'a și dat. Ministrul Wlassics a adus în cauza lui Bolcaș sentința, pe care am împărțit-o în numărul de ieri al foiei noastre; el a cedat furiei șovinismului destrăbălat, s'a făcut complicele demonstrațiilor și teroristilor maghiari, cari acum nu întârzie a-l răsplăti atât pe el, cât și pe corpul didactic dela Academie. Se anunță adevărat din Oradea-mare, că tinerii maghiari pregătesc ovațiuni și conduct cu torțe rectorului și profesorilor, er pe ministrul Wlassics vor să-l felicite prin telegrame și adrese.

Cu astfel de faptă provocătoare ni-a salutată de anul nou ministrul șovinismului maghiar.

Slovenii din dieta triestină. Am fost anunțat la timpul său, că deputații sloveni din dieta din Triest declaraseră, că nu vor mai lua parte la ședințe câtă vreme ei sunt insultați și huiduiți de publicul italian de pe galerie. Locuitorul contele Goëss i-a rugat ȳilele acestea să renunțe la politica lor de abținere, care nu pōte decât să turbure și mai mult raporturile dintre populațiune. Deputații sloveni au declarat, că sunt gata a intra erăși în dietă, decât li-se vor da garanții, că scandalurile n'au să se mai repete, er acesta declarație s'o facă în plină ședință. Locuitorul însă neputend să le promită așa ceva, deputații sloveni au subscris o declarațiune, în care ȳic, că se ved *școși cu forța* din dieta triestină, la care nu mai pot lua parte. Ei însă protesteză în contra tuturor hotăririlor, ce le va aduce dieta în absența lor și le declară pe toate de ilegale. Declarațiunea a fost publicată și în organul național „Slo-

Sunt bătrân. Ascultați cuvintele unui bătrân: pământul e trist și uscat, der va înverȳi. Sufarea celui rēu nu va trece vecinic peste dēnsul ca o suflare arȳetore.

Ceea ce se face, provedința voesce a se face spre a noastră învȳătură, ca să invȳați a fi bun și drepti când va veni ceasul nostru.

După ce cei cari întrebunȳeză rēu puterea vor trece înaintea vōstriă ca tina pȳraelor într'o ȳi de vifor, atunci veți înȳelege că numai binele este statornic, și vȳ va fi frică ca să zmredunȳi aerul, pe care vȳntul cerului va curăți.

Gătiți-vȳ sufletele pentru vremea aceea, fiind-că nu este departe, se apropie.

Christos rēstignindu-se pentru voi, a fȳgăduit, că vȳ va desrobi.

Credeți fȳgăduința lui, și ca să-i siliți împlinirea, reformați tot ce în voi are trebuință de prefacere; deprindeți-vȳ la toate virtuȳile și iubiteți-vȳ unii pe alȳii, precum isbăvitorul nēmului omenesc v'au iubit pe voi până la mōrte

venski Narod“ dimpreună c'o scrisōre adresată locuitorului, și c'un manifest în care alegōtorii sunt provocați a sta gata pentru toate eventualităȳile.

Cine ocrotesc pe defraudatori?

Am făcut cu altă ocaziune amintire despre descoperirile, ce le face „Budapesti Hirlep“ într'o serie de articuli cu privire la administraȳia din comitatul Torontalului. Fōia unĳurească continuă cu descoperirile arătând, cum clica dela cārma acelu comitat, în frunte cu fișpanul, risipește averile publice, influinȳeză justiȳia și ocrotesc pe mișei și defraudatori. Etă încă câte-va din descoperirile ce le face fōia amintită:

În comuna Perlas era notar *Ivanovits Miksa*, un favorit al clicei din fruntea comitatului. Comuna însă, care are aproape cinci mii locuitori germani și sȳrbi, nu se bucură de graȳia fișpanului și a clicei sale, ceea-ce se pōte vedȳ și din faptul, că deși locuitorii dispun de 26.700 jugere de pământ, abia 50 din ei sunt introduși în lista alegōtorilor, cu toate că după censul legal, ar trebui să fie în această comună de dece ori mai mulȳi alegōtori. „Ideia de stat maghiar“ o reprezintă în Perlas primăria, er sufletul acesteia e notarul *Ivanovits*, pe care „din motive politice“, nu este permis a-l clinti din post nici chiar în cazul, când locuitorii îl acuză la judecătoria pentru defraudări, er judecătoria pornise cercetare disciplinară contra lui, ba îl și condamnă.

Ast-fel când direcțiunea financiară din Beccherec, în urma unei arătări, a constatat, că *Ivanovits Miksa*, fostul notar din Perlas, a comis defraudări în oficiu, și despre asta a făcut arătare la autorităȳile comitatense, în loc de pedepsă, aceste autorități au făcut ca notarul defraudant, care abȳdisese la Perlas, să fie ales ca notar la Brestovaț.

Cu toate acestea însă tribunalul din Panciova a pornit cercetare contra notarului defraudator. Din cauza acesta s'a iscat un conflict între tribunal și autorităȳile comitatense. Judele instructor a ordonat arestarea notarului *Ivanovits*. Atunci proto-notarul comitatului, baronul *Feilitsch* (de ore-ce vice-spanul *Delimanits* nu se afla acasă) adȳnc cārtrāni a adresat o scrisōre judei instructor, în care-i comunică, că nu pōte lua la cunoștință dispoziȳia lui (de-a aresta pe defraudator) și „în numele publicului din Comitatul Torontalului“ protesteză în contra dispoziȳiei luate de judele instructor, declarând tot-odată, că cei dela comitat au examinat socotelile comunei Perlas, și le-au aprobat. Prin urmare *Ivanovits* este un cavalier în totă forma, și tribunalul n'are de-a cārți nimic în contra lui, deși a dat de urma unui „șir întreg de defraudări“ comise de el.

Acēsta s'a întȳmplat în August 1896. Președintele tribunalului din Panciova a rȳspuns protonotarului comitatens arătând, că descoperirea adevȳrului este un interes public, la care comitatul încă este dator să-și dea concursul. Pe teritoriul acelu tribunal „defraudările sȳvirșite de notarii comunali și de primării sunt foarte dese“ și întru urmărirea lor „tribunalul nu pōte ținȳ sȳmă de patriotismul unuia, ori de aspiraȳiunile de naȳionalitate ale altora“, căci o asemenea înfrinȳă ar fi în detrimentul dreptăȳii.

După acest rȳspuns al președintelui de tribunal *Vozary*, a pășit la luptă însuși fișpanul *Eugen Ronay*, luând poziȳia pentru notarul defraudator. Fișpanul a denunțat tribunalul la ministeriu, acuzându-l pentru neregularități și adăugȳnd, că „tribunalul ar face bine, decât *din motive politice ar procede alt fel în cestiunea acēsta*“.

În urma arătării făcute la ministeriu, președintele tribunalului din Panciova a trebuit din nou să rȳspundă. În rȳspunsul său, președintele arătă, că hotărirea judei instructor, de-a aresta pe notarul *Ivanovits*, a fost studiată și aprobată de tribunal însuși, căruia singur îi compete de-a judeca în asemenea cestiuni și, prin urmare, autorităȳile comitatense nu pot avȳ cuvȳnt în punctul acesta. „Faȳă cu ori-ce

om, legea trebuie aplicată de-o potrivă, și tocmai aceea ar fi periculos în aceste ținuturi locuite de naȳionalități, decât judecătoria, jertfiindu-și independenȳa, s'ar pune în serviciul scopurilor și consideraȳiunilor politice“. În fine președintele tribunalului dă expresiune consternaȳiei, ce l'a cuprins vedȳnd, că fișpanul în adresa sa cārtră ministeriu pretinde fȳșis, ca tribunalul să fie condus în procederea sa de anumite consideraȳiuni politice etc.

Destul, că lucrul a ajuns în fine la *Curia*, care pe notarul *Ivanovits* și pe soȳii săi i-a liberat de închisōre și mai târȳiu i-a achitat de acușatiunile ridicate contra lor. Sistemul a invins!

„Bud. Hirlep“ publică în privinȳa acēsta date autentice, aducȳnd textul întreg al corespondenȳei purtate în cestiune.

„Alkotmany“, comentând într'un articol de fond aceste descoperiri, esclamă: „Der pentru Dumneȳeu, la atȳta am ajuns! Autoritatea administraȳiei comitatense a devenit asilul, în care înșelȳtorii și defraudanȳii gȳsesc ocrotire chiar și faȳă de judecătoria“. În fine adăuge: „Aici nu e vorba numai de nise stȳri ca la Pojun, Neutru, Hont, Moșon, Neugrad, sȳu Torontal. Acestea sunt stȳrile din Ungaria, — stȳri, al cāror cuib și isvor este a-sȳ căuta și afla în Budapesta, în bȳrbaȳii, cari conduc guvernul țerei și în sistemul dominant. Acēsta e corupȳia oficială, ce se exercită de jos, er de sus se sprijinesce și se maschȳză. Acesta e sistemul de guvernament de astȳzi, ca ministrii săi, cu majoritatea sa, cu fișpanii, vice-spanii, solgȳbirii și notarii săi, care sistem, decât nu se va nimici, atunci cȳsul din urmă al acesteii țȳri a sunat deja“.

SCIRILE ȳILEI.

— 5 (14) Ianuarie.

Slovacisarea Ungariei nordice. Sub titlul acesta a publicat directorul oficiului statistic din Budapesta Dr. *Iosif Kōrōsy* o broșură asupra „luptei pe viaȳă și mōrte“, ce o pōrtă maghiarimea din părȳile nordice ale Ungariei „în contra slovacisȳrei“. El începe cu Pojunul și se estinde până la confiniile comitatelor *Zemplin* și *Ung*. Broșura se ocupă în special cu raporturile limbistice din comitatele *Barș* și *Hont*. La ea sunt alȳturate două charte etnografice, în care cu colorii se aratȳ acele comune, pe cari Slovacimea le-ar fi cucerit dela Maghiari, și dimpotrivă. Scopul broșurei este a arȳta — cum ȳic șovinistii — asupra luptei pe viaȳă și mōrte, ce o pōrtă maghiarimea de pe teritoriul locuit de Slovacii în contra slavismului, care nisuesce a merge înainte. Causese, că Maghiarii s'au rȳrit așa de mult în Slovacime, le caută statisticianul unĳur în timpuri vechi. El merge îndȳrȳt până la dominaȳiunea semilunei în Ungaria, în care timpuri mulȳi dintre Maghiari au fost duși în sclăvie, er locul lor l'au ocupat mai târȳiu Slovacii. O altă cauză o gȳsesce *Kōrōsy* în contra-reformaȳiune, când boerii catolici au cerut dela jobagii reformaȳi, ca sȳu să-și pȳrȳșească religia, sȳu să plece. Cei mai mulȳi au ales calea din urmă, er cei rȳmași s'au contopit cu Slovacii și Germanii. Esemple despre acēsta a dat chiar și secolul present. Toate acestea le pune „patrioticul“ statistician la inima guvernului unĳuresc, dela care așteptă remedii de îndreptare, adevărat *remaghiarisarea Ungurilor slovacisȳși*. *Kōrōsy* dă planul, ca maghiarisarea să se începȳ dela periferie spre centru, pentru-ca cei maghiarisȳși din centru să aibȳ totdeuna un sprijin în cei dela periferie. — Cȳt de nimerit se pōte aplica aici povestea lupului cu mielul!

Mișcarea populaȳiunii între Romȳnii greco-orientali dela biserica Sf. Adormiri din Brașov-cetate în anul 1898, se presentă ast fel: Cȳștorii 3, casuri de mōrte 5. Familii 112, suflete 406 (234 bȳrbaȳi și 172 femei). Copii umbȳla la scōlă 46 (30 bȳeȳi, 16 fete). Sciu ceti și scire 313 (152 bȳrbaȳi, 161 femei).

— Între Romȳnii dela biserica Sf. Treimi de pe Tocile: Nasceri 81 (42 bȳeȳi

și 39 fete). Decese 66 (35 bȳrbaȳi și 31 femei). Decese între locuitori strȳini, cari nu aparȳin comunei bisericesti (intȳmplate în spital) 10. Cununii: 11.

O societate romȳnă de lecturȳ în Alba-Iulia. Ni-se comunică, că între Romȳnii din Alba-Iulia s'a pornit o îmbucurȳtore mișcare pentru înfișȳțarea unei societȳi de lecturȳ pe sȳma economilor și meseriașilor romȳni de-acolo. S'a și ales în scopul acesta un comitet. Lipsa unei astfel de societȳi e mult simțită în Alba-Iulia, unde se aflȳ peste 60 meseriași de-ai noștri, 15 sodali și mulȳi economi romȳni cu carte.

În locul felicitȳrilor de Anul nou au mai sosit la biuroul Asociaȳiunii urmȳtorele contribuȳi în favorul fondului „Casei naȳionale“: Dr. Nic. Comșă, medic în Sȳliște 1 fl., Dr. Dem. Ciuta adv. în Bistrița 5 fl., Dion. Login cand. de adv. în Bistrița 3 fl., Nic. Racōța medic în Șeica 2 fl., N. Mihailă din Vinerea 1 fl., Aug. A. Nicoarȳ cand. de adv. în Deva 1 fl. Cu totul s'au încasat dela 58 persoane 127 fl. 30 cr.

Mandatul din Bogșă. Din *Lugōș* li-se anunȳă foilor unĳuresci, că Sȳmbȳta trecutȳ noul candidat la deputaȳie, *Pachomiu Avramescu*, și-a ținut vorbireă-program înaintea alegōtorilor, după-care cei de faȳă — între ei și cȳți-va rȳtȳciȳi alegōtori romȳni — l'au proclamat de candidat al cercului electoral. Alegerea, cum am mai spus, se va face în 24 l. c.

Institutul-pensionat Vautier din Brașov a dat erȳși un frumos semn de viaȳă și de prestaȳiune pe terenul educaȳiunii și instrucȳiunii. Sȳmbȳtȳ sȳra, cu ocaziunea unei serate musicale-declamatorice, s'au produs elevele acestui pensionat într'un mod fōrte laudabil în musicȳ, teatru și declamaȳiuni. S'au executat mai multe cȳntȳri, în cari s'a reprezentat o comedie în limba franceșă: „La Robe de bal“, o prea frumoșă operetȳ: „Frau Holle“, și s'au declamat poesii, în limba romȳnă, franceșă și maghiarȳ, toate spre mulȳumirea și admirarea publicului numȳros, ce a asistat la serată. Poesia romȳnȳescȳ: Ultima scrisōre de H. Lecca, declamatȳ de d-șōra Radulescu, a avut un succes de tot frumos. D-șōra Vautier considerȳ seratele aceste ca un bun mijloc de educaȳia și instrucȳia și cu drept cuvȳnt, cȳci ele și au, fȳrȳ îndoeȳlȳ, o bunȳ înfrinȳire asupra desvoltȳrii însușirilor bune ale elevelor.

Adunare de muncitori disolvatȳ. Alȳtȳeri muncitorii din Brașov au ținut o adunare într'un restaurant din loc. La adunare a fost de faȳă și noul cȳpitan al poliȳiei *Farkas M.* Au vorbit mai mulȳi, între altele la punct 3 al programului și despre oprirea ȳiarului socialist, ce era sȳ-l redigieze comitetul muncitorilor, der cȳpitanul poliȳiei, pe motiv, că cestiunea oprirei ȳiarului nu este pusȳ în program, a detras vorbitorului cuvȳntul. Într'acestea cerȳ cuvȳntul un alt vorbitor, care începȳ vehement să critice purtarea cȳpitanului de poliȳie. Acesta, după-ce provocȳ la ordine de mai multe-ori pe vorbitor, care însă n'a ascultat, a disolvat adunarea.

Mulȳămitȳ. Din Blȳșiu ni-se trimite pentru publicare urmȳtoreă mulȳămitȳ publicȳ: „Casina romȳnȳ din Blȳșiu are deosebitȳ bacurie de-a putȳ aduce vile sale mulȳumiri Ilustrului Dn. Ioan *Kalinderu*, membru al Academiei romȳne din Bucureșci, precum și stimabilei dōmne ved. *Polcheria Radu*, din Galaȳ, cari ținȳnd sȳmă de apelul nostru, au dȳruit pentru biblioteca casinei: D-l *Kalinderu* 29 cȳrȳi, Dōmna *Radu* 4 cȳrȳi. Dorind, ca fapta d lor să gȳsȳcȳ mulȳi imitatori, semnȳm pentru comitet: Blȳșiu 10 Ianuarie. 1899. President: Dr. A. Bunea; Secretar: G. Precup.

Predicȳ de sȳra. Episcopul romano-catolic din Alba-Iulia a dat de curȳnd o circularȳ cȳtrȳ preoȳime și credincioși, în care le reamintese mișcarea internaȳionalȳ catolicȳ, ce se pregȳtesce în ajunul espi-rȳrii seculului XIX. Din incidentul acesta

el le recomandă predicățiunile și rugăciunile pii de séra. Raporturile sociale — dices episcopul — s'au schimbat. Mulți nu pot, chiar de ar voi, să asculte predicile dinainte de amiazi, ba chiar nici la liturgie nu pot participa. Așa ei, cu anii nu pot să asculte cuvântul divin. Este prin urmare de folos introducerea predicilor de séra, și recomandă preoțimei, ca în privința acésta să procedă uniform.

Principele Ferdinand și consulul rusesc din Sofia. Principele Ferdinand al Bulgariei s'a încurcat într'un aspru conflict cu consulul rusesc superior *Bachmetjev* din Sofia. Înainte cu câte-va săptămâni erau cei mai buni prietini, acum însă au ajuns să se dușmănescă. Conflictul s'a iscat în modul următor: Nu de mult s'a inaugurat în *San-Stefano*, aproape de Constantinopol, o biserică monumentală rusescă. Principele Ferdinand a cerut, ca la serbare să ia parte și o delegațiune bulgară în frunte cu adjutantul său *Nicolajev*, și a mai pretins, ca la serbare generalului să i-se dea onorurile cuvenite unui locuitor al principelui. *Bachmetjev* însă a pus totul în mișcare, ca acésta să nu se întempele. Serbarea comemorativă dela *San-Stefano* s'a făcut deodată cu onomastica țarului. În séra zilei, consulatul rusesc din Sofia a arangiat o serată, la care — vrând nevrând — trebui să ia parte și principele Ferdinand. Între oșpeți se afla și președintele Sinodului bulgar, metropolitul *Grigorie*, care reintorcându-se către casă s'a recit și la săptămâna a și murit. La înmormântarea metropolitului, principele a dis în aușul mai multor persoane: „Acésta a fost singurul meu amic, dér și pe acésta l'au omorât Rușii“. Declarația acésta a principelui a fost comunicată consulului rusesc, care s'a mâniat foc. Înainte de a merge la Petersburg, consulul rus a scris două scrisori, una către principele, alta către ministrul președinte *Stoilov*, și a lăsat servitorului său să predea acele scrisori destinațiunei, numai după-ce se va fi depărtat din Sofia. Principele însă a primit scrisoarea înainte de plecarea consulului; el telefonă îndată la gară să nu pornescă trenul pentru Petersburg, apoi scris grabnic un răspuns lui *Bachmetjev* și l'a trimis prin adjutantul său. Că ce a conținut scrisoarea principelui, nu se știe. În cercurile diplomatice din Sofia se așteptă cu încordare desvoltarea conflictului.

Afacerea Dreyfus. „*Matin*“ și „*Gaulois*“ din Paris anunță, că Curtea de casație va încheia în curând cercetarea în afacerea Dreyfus. Se susține, că Curtea de casație a ajuns la rezultatul, că de fapt s'a întâmplat o trădare, însă nu sunt dovezi suficiente pentru vinovăția lui Dreyfus. Sentința, ce s'a adus contra lui Dreyfus, va fi anulată, și afacerea se va preda în judecarea unui nou tribunal militar.

Politica milionarului. Lui „*Daily Chronicle*“ i-se scrie din Washington, că senatorul și milionarul *Carnegie* — care a fost contra anectării Filipinelor — a declarat lui *Mac Kinley*, că plătesce Spaniolilor 5 milioane de dolari pentru insulele Filipine, decât America garantează autonomia insulelor.

Noul cor al bisericii române gr. or. din Brașovul vechiu ne va da ocaziunea de a-l auzi pentru prima-ora la concertul de mâne séră, Mercuri, în sala otelului „*Orient*“ Nr. 1. Atragem încă-odată atențiunea publicului nostru asupra acestui concert, împreunat cu teatru și urmat de petrecere populară. Intrarea 60 cr. de persoană. Venitul curat e destinat pentru fondul noului cor. Români brașoveni merită a fi încurajați în nobilul zel, ce arată pentru progres.

Cea mai mare corabie din lume. Din Londra se anunță, că în Belfast a fost pusă în circulațiune cea mai mare corabie din lume, botezată „*Oceanic*“. Corabia are un conținut de 17.040 tone, e lungă de 704 picioare, lată de 70 și adâncă de 50. Ea va servi pentru transportul de persoane între Anglia și America; în timp de răboi

va pute fi străformată în încrușiător. Calea până la America o poate face în 7½ zile. Corabia poate lua atâți cărbuni, cât i-ar fi de-ajuns de-a încunjura lumea întregă fără întrerupere.

Probe pentru balul orașului Brașov se vor ține în 23, 30 Ianuarie și 6 Febr. n. totdeuna dela 7 ore séra în Redoută.

Producțiune teatrală-musicală și declamatorică va aranga inteligența din Viștea-inferioară și jur Duminecă, în 22 Ianuarie n. 1899, în casele d-lui comerciant *Dionisie Stanciu*. Venitul curat e destinat pentru scopuri de binefacere. Intrarea: de persoană locul I 80 cr., locul II 50 cr., pentru familie de 3 persoane 1 fl. 40 cr.

Program: 1) „*Am plâns*“, solo de d-ra *I. Toflea*, cu acompaniament de violină. 2) „*Rugămintea din urmă*“, poezie de *G. Coșbuc*, declamată de d-l *A. Borzea*. 3) „*Gelozie pentru gelozie*“, comedie într'un act, localizată de *V. Onișor*. 4) Duet de violină din opera „*Romeo și Iulieta*“, 5) „*Zăpăciții*“, comedie într'un act, localizată de *Th. Alexi*. După producțiune urmază dans.

Pentru masa studenților

din
Brașov.
Brașov, în 4 (16) Ianuarie 1899.
Au mai intrat următoarele sume.
A) *In loc de felicitări de A. n. f.*
Tim. Popovici fl. 2; *P. Broșteanu* fl. 2; *Dr. V. Saftu* fl. 2; *Basilu Podoba*, Clușiu fl. 1.50; *Dr. Gavr. Tripou*, Bistrița, fl. 2; *Dr. Aurel Halic*, Lipova, fl. 2. — Suma fl. 11.50.

B) *Din colindatul în presara anului nou.*
D. Haller fl. 1.50; *Chr. Orghidan* fl. 2; *Const. Voicu* fl. 3; *Emilia Sancioli* fl. 2; *Ilie Savu* fl. 3; *N. G. Eremias* fl. 6; *Teod. Spudercă* fl. 5; *I. Purcherea* fl. 1; *G. Șerban* fl. 3; *I. Pricu* fl. 1; *M. C. Jiga* fl. 1; *D. Lupan* fl. 1. — Suma fl. 29.50.

C) *Alte oferte.*
Ioan caval. de Pușcariu, Bran, fl. 5; *Simay Gerö*, Brașov, fl. 5; *I. Popea*, Braș., fl. 2; *M. G. Stănescu*, Brașov, fl. 20; „*Oraviciana*“, societate pe acți în *Oravița* fl. 25. — și *D-l Const. Alexiu*, fost elev al școlilor noastre, de prezent avocat și deputat în România, Lei 200. — (= fl. 94.60). — Suma fl. 151.60.

La un loc: fl. 192.60.

Primescă marinimoșii donatori cele mai căldurose mulțămite și dea Dumneșu, ca începutul frumos făcut de banca românescă „*Oraviciana*“ și de fostul elev al școlilor noastre *D-l deputat C. Alexiu*, să aștepte o demnă continuare din partea celor-lalte bănci române din patrie și a numeroșilor noștri elevi ajunși la bunăstare în România.

NB. Tot aci rectificăm o erore din mulțămite publică din nrul 286 al „*Gaz. Trans.*“, unde în lista contribuțiilor din Zărnești cu prilejul colindatului studenților noștri, s'a publicat cu o contribuție de 2 fl. *Nic. Părvu*, în loc de *D-l invetător Nicol. Pană*, care împreună cu *D-l invetător Nic. Spérchez* au mare meriit pentru succesul contribuțiilor. Tot-odată — pentru a ocoli orice susceptibilitate — țin să comunic și pe acésta cale, că decât colindătorii nu au ajuns să mergă pe la toate acele familii, cari cu drept s'ar fi așteptat la asta, cauza este numai imposibilitatea fizică: lipsa de timp și eșofarea cântăreților.

Virgil Onișiu,
directorul școlilor
medii gr. or. române.

ULTIME SCIRI.

Viena, 16 Ianuarie. Aici domnesce părerea generală, că *Maj.* Sa monarchul a primit toate propozițiunile guvernului unguresc, și că pe basa lor se vor continua tractările cu bărbații din opoziția maghiară

prin intermediul disidenților. Despre o retragere a cabinetului întreg nu poate fi deocamdată vorba. Pretenșiunile opoziției cu privire la pact sunt neadmise de *Coronă*. Desnodământul crizei va întârzia încă vre-o săptămână.

Triest, 16 Ianuarie. Primarii din *Triest*, *Istria*, *Gariția* și *Gradișca* au ținut erii o conferență și au decis de a protesta în contra înființării de școle slovene pe teritoriu italian. În onorea primarilor s'a dat o reprezentație la teatru, cu care ocaziune s'au făcut mari demonstrațiuni anti-slave.

**Nou abonament
la
Gazeta Transilvaniei.**

Cu 1 Ianuarie st. v. 1899
s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 „
pe trei luni 3 „
Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci,
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „
Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei.“

VARIETATE.

Farmecul șerpilor. Despre modul cum șerpii pun prada lor într'o stare de fărmeceare, istorisesc un *Engles* cu numele *Arthur Clarence*, care trăiesce în Africa, următoarele: „Mă aflam în colonia *Port Natal* la vânătoare, când zării un mic țap de căprioară, cunoscut acolo, sub numele de *Oresbec*. Ca să-l pot împușca, încercai să mă apropiu de el prin încunjur, folosindu-mă de o mică colină, ce s'afia între mine și animal. Când eram destul de aproape și mă ridicasem din poziția mea plecată, m'a prins nu puțin mirare observând, că animalul de când l'am zărit nu s'a mai mișcat din loc și că acum stă într'o curioasă poziție cu totul nemișcat, în depărtare de vre-o 20 de pași de mine.

Aceste căprioare vęd extraordinar de bine, sunt foarte fricoșe și nu lasă să s'apropie omul de ele nici la o sută de pași, decât nu le surprinși din întâmplare durmind în erba cea lungă.

Multă vreme am stat pe loc și am privit la animal, creșdend, că trebuie să fiă bolnav. Mai târziu am voit să încerc a mă apropia de el, un mușoroiu înalt de furnicel îmi dădu prilegiul pentru acésta. Mă tăriiu până la el. Când însă îmi ridicai capul, ca să mă uit peste colină, mă inspăimântai, căci vėdui un mare șerpe, un *Boa Constrictor*, care se afla nu departe de colină încolăcit și cu capul ridicat. Țapul sta nemișcat cu capul întors spre o parte și privea așa de ațintit asupra dușmanului său de mörte, încât nici că mă zări. Eu mă retrăsei cu mare precauțiune, avënd intențiunea de a aștepta desnodământul acestui spectacul extraordinar. Trebuie, că țăpul s'afia în acésta poziție nemișcată deja de mai multe minute. Perii de pe spinarea lui erau sburliți, ochii îi erau înholbați, părrea, că e înțepenit și făcea o impresie ne-naturală. De-odată îl vėdui trântit la pământ și corpul și picioarele sale cuprinse de inelele gróșe negre ale șerpelui.

În acel moment am dat foc, ér șerpele începù să-l lărgescă încet inelele, răpus de-o putere superioară. O țéva a puscei mele era încărcată cu glónțe, cealaltă cu

alice. Deorece mă aflam foarte pușcai din țéva cu alicole. Impușcat aprópe în două șerpele, ca vre-o 19 urme de lung, și totuși timp de când apucase prada lui, a starimat toate óșele animalului.

Ochiul șerpelui, pe când își fixéză séu mesmeriséză prada, e straniu. Pare a scóte flăcări, s'ar pute aseména c'un amethyst, ori rubin, séu cu ambele de-odată, și cu-o scilpire de smaragd, pe când luminat de sóre se învėrtesce în cap. Gura șerpelui în timpul acesta era aproape închisă și limba lui lungă juca încóce și în incolo, ca și în așteptarea plăcută a gustării prăzii așteptate.

DIVERSE.

Pălăriile lui Bonaparte. Cine va fi vėdut diferitele colecțiuni publice și private din Franca a rămășițelor lui *Napoleon I*, séu și din alte țeri străine, i-se va păré bătător la ochi, cum de aproape în fiă-care colecțiune se află o mulțime de pălării. Tóte aceste pălării se află într'o fôrte „deplorabilă“ stare. Ca esplicare se dá următoarea anecdotă, care s'a aflat scrisă în memoriile mareșalului de *Castellane*, mort la 1862: „*Impératul*, când tocmai era să plece de acasă, a trebuit să primescă 10 soli, cari îi aduceau sciri rele. Principele de *Bonevent* susține, că *impératul* în mânia lui și-a trântit de pământ 10 pălării și pe toate le-a călcat în picioare“.

Ce este sărutarea. *Paul d'Enjoy* publică în „*Revue Scientique*“ un articol fôrte interesant asupra sărutării. El e de părere, că nimeni înainte n'a avut o idee mai clară asupra sărutului. Sărutarea, dices el, este de două feluri: cu buzele și cu nasul. Da, sărutarea cu nasul, care este în us la *Mongoli*. Bărbatul mongol atinge mai întâi cu gingășie cu virful nasului séu fața damei; apoi își închide pleópele și ia un respir lung și delicios pe nas. În fine nețedesce de-alungul cu limba fața damei, și este fôrte atent, ca să n'o atingă cu buzele. Este perfect așa, ca și când tigrul se pregătesce ași mânca prada, mai întâi deșteptându-și apetitul. C'un cuvânt, sărutul rasei arămie este un instinct curat animalic, e o moștenire a omului străvechiu. Sărutul european? Nici în acesta nu este mai multă rațiune. Chinezul se înfioréză de el și decât copilul séu este réu, îl amenință cu sărutarea europeanescă. Sărutarea se opune hotărît higienei.

„Regatul“ cerșitorilor. Într'o pădure din provincia japoneză *Şinnanno*, se află o comună întrégă de cerșitori, care deja există de vre-o 40 de ani și numără ca la vre-o 300 de locuitori, între cari și femei și copii. În fruntea locuitorilor cerșitori stă un „rege“, un bărbat ca de 60 de ani, care domnesce peste supușii săi cu o putere aproape absolută. Când timpul este cald, toți locuitorii dorm sub ceriul liber, și numai érna, séu când plóuă, își construiesc nișce corturi din hârtie gróșă oleată. Diminéța cât ce se scóală, își pachetéză tot ce au în lădi și își perd urma, împărțindu-se în grupe de cerșitori prin comunele vecine, ér séra se întâlnesc érăși în pădure, unde în comun oinéză, beau și își petrec veseli în jurul focului. Despre acești cerșitori, până câți-va ani înainte, n'a știut nimeni nimic. Decă vr'un nou cerșitor voescse să intre în tagma celor vre-o 300, atunci acesta trebuie să-și istorisescă „regelui“ pe larg tótă biografia, care apoi hotărăscse. „Regele“ mai are drept a eschide din societatea lor pe membrul, care nu se pórtă bine, el împacă pe cei certăți și pedepsesce pe cei vinovați. Autoritatea „regelui“ stă într'aceea, că el e întemeiătorul acestui „stat“ și a fost cel dintăi, care și-a aflat adăpost în acea pădure, mai alăturându-se la el pe rând tot câte unul. De amintit mai este, ca ceva curios, că cerșitorii își permit și luxul unei băi calde, ceea-ce pentru Japonezi este un lucru ne-încunjurat de lipsă. Anume, cerșitorii sapă grópe în pământ, părții îi obduc cu hârtia oleată, varsă apă în grópă, apoi aruncă petri încălđite și astfel baia caldă e gata.

CĂLINDARUL PLUGARULUI

pe anu 1899 se p^ote procura
dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov,
cu prețul de 25 cr. (cu posta 30 cr.)
(Vendătorii primesc rabatul cuvenit.)

Noul călindar, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru — înafară de partea calenderistică, cu târgurile, semnele timpului, diferite povește economice pentru fiă-care lună și alte multe, — cuprinde încă un bogat material cu articuli prețioși din sfera plugăritului, grădinăritului, a economiei de vite, a economiei casnice etc.; apoi din istoria lumii, poesii de dragoste, eroice și glumețe de cei mai renumiți scriitori ai noștri; articuli și povește pentru păstrarea sănătății și averii etc. La fine urmază diverse, glume și anuțuri. Pe pagina primă se află portretul nemuritorului Simion Bărnuțiu, ér în text o frumoasă biografă a lui. Doritorii de-a avé acest călindar sê se grăbescă a și-l procura mai de timpuriu, ca sê nu pățescă ca anul trecut, când *mulți și-l'ar fi procurat, dér nu mai aveau de unde, căci se vându-se tôte esemplarele.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Ianuarie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.65
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rural. ngare 4%	95.65
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Inpr. ung. cu premii	160.70
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.70
Renta de argint austr.	101.45
Renta de hârtie austr.	101.25
Renta de aur austr.	120.20
Losuri din 1860.	142.—
Aoții de-ale Băncei austro-ungară	941.—
Aoții de-ale Băncei ung. de credit.	391.50
Aoții de-ale Băncei austr. de credit.	360.75
Napoleondori.	9 55 1/2
Mărci imperiale germane.	59 92 1/2
London vista	120.50
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	102.15
Note italiene	44.30

1899

Dorind de a prezenta publicului frumos le noastre costume naționale I din tôte părțile locuite de Români și lipsindu-ne mijloacele materiale de a trimite toulți fotografii la fața locului, apelăm la sprijinul dragășelilor D-șore ce au aconat fôia noastră și a ne trimite câte o poșă bine năvrită de a D-lor în costum național și h corô. e bani pentru care sună noi în schimb le vom face și trimite câte 24 portrete frumos esecutate pe carton de lux și ne vom infunșea și fôia cî câte un astiel de dragăș portret, ér la finea anului ne vom putea lăuda, că avem o frumoasă colecțiune a frumusețelor noastre.

1899

Abonamentele se primesc numai pe un an întreg anticipativ solvite.

Pre anul 1899 va apărea numai

una singură edițiune

(nu două ca până acuma) din

„REVISTA ILUSTRATĂ“

FÓIE ENCICLOPEDIcĂ LITERARĂ,

în mărime de 2 côle de tipariu, plus una învelitoare elegantă și va costa
pentru Austro-Ungaria 6 fl. pentru România și străinătate 17 fr.

Manuscrisele și banii de prenumerațiune sunt a se trimite

la administrațiunea „Revistei Ilustrată“
în Sajó-Solymós, u. p. Nagy-Sajó.

Din „REVISTA ILUSTRATĂ“ de pe anul I. mai avem unele exemplare complete și le vindem cu un scădămēt de 10% dela prețul lor. — De asemenea avem un mare număr de

Ilustrațiuni și PORTRETE de interes național,
esecutate pe carton de lux fôrte frumos, o adevărată podóbă pentru casa fie-cărui Român și vindem bucata numai cu 25 cr. v. a.

Voci din public.

Din miile de apretieri ce le avem la mână lăsăm sê urmeze acestea trei:

D-lui Ioan Baciú, editor la Revista Ilustrată în Șoimuș.

Am primit broșura a II-a din frumoșă a D-v. Revistă, cuprinsul ei mi-a aprins mai mult dorul de scumpa mea patrie, de consătenii mei Selișteni. Dér m'a intristat lipsa broșurei I. de este vre-un greu în boni vi-l restitui. De s'a epuizat broșura I. hârtie ordinară în schimbul diferinței trimiteți-mi broșura I. hârtie de lux. Vă voi mai face abonamente.

I a și I, 18/III 1898.

D. Poppa Selișteanu.

Prea onor. D le Baci !
Am primit „Revista Ilustrată“.

Numărul de probă a făcut o impresie de tot plăcută asupra mea.

Vă gratulez decî din inimă la ideia salutară de a eda o fôie ilustrată. cred că ea va fi îmbrășoată de toulți Români sciutori de carte cu mare căldură și cu inima dragăla. Mē abonez pe un an la ed. de salon.

Cernăuți, 7/III. 1898.

Dr. Ioan Pascan, preot-gr.-or.

An die Redaction der Revista Ilustrată in Șoimuș.

Als ich heurigen Sommer einen Touristen-Ausflug nach Odessa machte, fand ich eine interessante und schöne Nummer der „Revista Ilustrată“ in einem Bistritzer Caffehause vor und notirte mir deren Adresse auf. Haben Sie, bitte, die Güte, mir eine Probenummer davon zu senden.

Ergebnst

Árpád v. Jengy Szabo.

Hatvan, 24/X. 1893.

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Ianuarie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.45	Vënd.	9.48
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleond'ori. Cump.	9.49	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul a 5 cr. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

Preparatele de maltă pentru debili și bolnavi ale lui Johann Hoff.

Beură sănătoșă de maltă a lui Johann Hoff.

Un mijloc de întărire la slăbiciune, la funcțiunea neregulată a organelor stomacului, peptului și fôrte aprobat la recovalescenți.

Prețul unei sticle 75 cr., 5 sticle franco 3 fl. 75 cr.

Mai mult de 10 ani cumpăr dela D ta bere de maltă, cum și celelalte preparate de maltă. Singurul mijloc, care au însenătoșat pe consôrta mea. Vē rog amî mai trimite.

Böger, Viena Hofmühlgasse,

Estract de maltă condensat a lui Johann Hoff.

Mijloc de vindecare pentru bólele plămănilor, catar la gâtles, tuse închită. De recomandat cu deosebire ca medicameut pentru copii bolnavi de organele respirației. Este plăcut de luat.

Prețul unei sticle 1 fl., 5 sticle franco 5 fl.

Preparatele de maltă al D tale sunt adevărat medicamente bune și întăritóre. Vē rog amî trimite érăși 5 litre Estract de maltă condensat, un Klgr. Chocoladă de maltă, 1/2 duzină bombóne de maltă pentru pept.

G. Fischer maior, Oradea-mare.

Ciocolată de maltă pentru sênătate a lui Johann Hoff.

Probată ca mijloc vindecător la slăbiciuni, auemie, nervositate, insomnie, lipsă de apetit. Are gust bun, este fôrte hrănitóre și are efect bun la copiii slăbiți.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata de maltă este fôrte escelentă. Eu am ordonat această ciocolată la dureri cronice de stomac, gă'binare, cu bun succes.

Dr. Nicolei medic în Triebel.

Bombóne de maltă pentru piept a lui Johann Hoff.

Mijloc vindecător pentru tuse, răgușală, flegmă, cu deosebire la catar bronchial. Aceste bombóne se pot lua după plăcere, fără a împedeca mistuirea.

In cutie à 10 cr., și pachete à 30 cr.

De minune m'am vindecat de tuse cu întrebunțarea bombónelor de maltă.

v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg.

Bombónele D-tale are efect escelent la suferințele de tuse și asthmă ale nevestei mele.

Busch, paroch, Weischütz.

Deposite în Brașov: Farmacia, Victor Roth, Fr. Stenner, E. Kugler, E. Jekelius, Jul. Hornung, la prăvălia Demeter Eremias nepoții.

Depositul general pentru Ungaria: Apoteca Josif v. Tőök, Budapest, Király-utcza 12.

Prospecte cu prețuri curente gratis și franco.